

Regler baade om Ægteskabs Indgaaelse og ganske specielt om dets Opløsning.

Det vilde have forekommet mig heldigere, om man havde undladt denne Sammenarbejdning af de to Udkast. Disse to Emner er hvert for sig saa vigtige og indgribende og saa vidtløftige, at de meget vel kunde have taalt en Behandling hver for sig og endda have lagt adskilligt Beslag paa Arbejde og Opmærksomhed. Jeg vilde altsaa have foretrukket, om man først var kommet med et Lovforslag om Indgaaelse og Opløsning af Ægteskab, og jeg mener, at dette vilde være et Lovforslag, man kunde have gennemført med en nogenlunde rimelig Hurtighed. Forslaget indeholder ikke, hvad jeg vil kalde fuldstændig nye Principper med Hensyn til Skilsmisse. Der kan være Tale om en større eller mindre Strenghed, en større eller mindre Løshed i Opfattelsen, men jeg kan ikke se, at [dette Lovforslag egentlig indeholder ganske nye Principper. Vi maatte altsaa formentlig med en nogenlunde rimelig Hurtighed have kunnet gøre dette Lovforslag færdigt, hvad jeg ogsaa vilde have anset for heldigt af Hensyn til den forhaabentlig snart forestaaende Tilknnytning til Sønderjylland. Saa vidt jeg skønner, er det her foreslaaede med Hensyn til Ægteskabets Indgaaelse og Opløsning ikke i stor Fjernhed fra de i Øjeblikket gældende tyske Regler, og det vilde naturligvis være behageligt for Sønderjyderne, om man havde nogenlunde samme Lovgivning som den, de kom fra, paa et saa vigtigt Omraade som dette.

Men det andet Lovudkast, altsaa Udkastet til Lov om Ægteskabets Retsvirkninger, stiller efter min Opfattelse i Virkeligheden Ægteskabet paa et væsentligt andet Grundlag end det, det har været stillet paa herhjemme gennem Aarhundreder. Det er et Lovforslag, som ganske givet maa ud og debatteres i Befolkningen, og som maa undersøges paa det nøjeste. Lovforslaget er for de fleste her i Landet kommet nogenlunde overraskende; i hvert Tilfælde havde jeg hørt det meget lidt omtalt i Detailler, før jeg fik Udkastet overleveret, og jeg vil antage, at det er gaaet de allerfleste paa samme Maade.

Denne Lovs Virkninger vil formentlig først vise sig i en meget fjern Fremtid. Det er et meget vanskeligt Emne at lovgive om; der røres ved de allerdybeste Fundamenter for hele Samfundet. Det er visselig ikke en Lovgivning, som man kan kaste sig ud i uden at have undersøgt den ganske nøje. Der er ikke et eneste Men-

neske i Landet, hvem denne Lov ikke kommer til at berøre i hans allerdybeste Interesser. Fører en saadan Lov i sine Virkninger i en nærmere eller fjernere Fremtid til en Svækkelse af Ægteskabets Stilling, til en aftagende Fødselshyppighed, saa lader Skaden sig ikke oprette. De allerfleste Love, som vi vedtager her i Rigsdagen — de være saa indgribende, de være vil —, lader sig Dagen efter eller otte Dage efter ændre gennem en anden Lov. Men en saadan Lov som denne, hvis den altsaa virkelig har den Karakter, som jeg mener den har, vil først vise sine skadelige Virkninger langt ude i Fremtiden gennem en moralsk Svækkelse i Folket, og en saadan lader sig ikke oprette. Det lader sig ikke gøre ved at tilbagekalde en saadan Lov og give en ny at rette de Fejl, der er begaaede.

Det er aabenbart, at man i Norge og Sverige har behandlet dette Forslag til en Lov om Ægteskabets Retsvirkninger med en ganske anden Forsigtighed, end vi har gjort her i Landet. Det er i saa Henseende karakteristisk — og jeg tror, den ærede Ordfører for Partiet Venstre (Kirk) ogsaa henledede Opmærksomheden paa det —, at i den norske Tekst til Lovudkastet mangler fuldstændig Bestemmelserne om Forældremyndigheden. I Udkastet er trykt den danske, den norske og den svenske Tekst ved Siden af hinanden, saa at man kan jævnføre dem, men naar man kommer til Reglerne om Forældremyndigheden, har den norske Tekst fuldstændig blank Side. Grunden hertil er, at Nordmændene paa dette Punkt ikke ønskede en Lov i den Skikkelse, hvori den foreligger fra Kommissionens Side, og Norge er dog ellers et Land, som er; hvis man skal bruge det Udtryk, ret fremskredent paa disse Omraader. Det blev antydet af den ærede Ordfører for Venstre, saa vidt jeg forstod, at Nordmændene havde andre Regler om Forældremyndigheden, som var mere moderne end vore. Det vil blive det kommende Udvalgs Opgave at faa undersøgt, hvorledes disse norske Regler er, ligesom man ogsaa maa have undersøgt, hvorledes Udkastet baade med Hensyn til dette og andre Punkter er blevet modtaget i Sverige. Jeg er nemlig ganske enig i, at man bør tilstræbe den størst mulige Konformitet i den skandinaviske Lovgivning paa dette Omraade. Men om man fremmer dette Ønske om Konformitet i Lovgivningen ved, som den højtærede Justitsminister ønskede, meget hurtigt at føre dette Lovforslag igennem og vedtage det saa godt som